

დამოუკიდებელი სკორტული გაზეთი

31 იანვარი, ხუთშაბათი, 1991 წ.
№ 17 (10 430) • ფასი 10 კაპა.

გამოცემის 1934 წლის 13 აპრილიდან

შეიქმნა ეროვნული
თავდაცვის ფონდი.
ფონდის სახელზე
აპრომორფიზაციის
საპარტიო მუშა
რაიონულ და საქალაქო
განყოფილებაში თანხა
შეგიძლიათ შეიტანოთ

მე-700

ანგარიში.
თანხის გადასაცემის
თაობაზე გვაცნობეთ.

● სპორტსმენების ექსპერიმენტული ფაბრიკის საგამომკრელო ხაზში თანამშრომლებმა ერთდროულად დაცვის ფონდში შეიტანეს 1526 მანეთი პირადი დაწახვითი (ზ. ქორიძე).

● კავშირგაბმულობის სამინისტროს საწარმოო გაერთიანება „საქკავშირგაბმულობა“ № 1 სარემონტო-სამშენებლო სამმართველოს თანამშრომლებმა სამანაბლოს ალორძინების ფონდში გადაიტანეს 5.000

სამაჩაბლოს ალორძინების ფონდი:
საპარტიო მუშა მრავალმხრივად
საოკეანო სამმართველო სფზ № 521921

007007550
გიგლიოთიქა

თანხის გადასაცემის თაობაზე გვაცნობეთ.

**სამაჩაბლოს ალორძინების ფონდი
ეროვნულ ფონდად იქნა!**

მანეთი (გვაცნობა ვ. ლომსაძემ).

● აბიტირაციის ხარისხი-სამაჩაბლოს ალორძინების ფონდში გვაცნობთ 1000 მანეთი (ა. მაისურაძე).

● თბილისის № 3 ადგილის კოლექტივმა სამანაბლოს ფონდს 10 000 მანეთი შემატა (ბ. ცეცილაშვილი).

● კოორდირებული „რაიონ“ წევრებმა სამაჩაბლოს ალორძინების ფონდში გადაიტანეს 1 000 მანეთი (ა. მაისურაძე).

● ორგანო-თერაპევტული პრეპარატების ქარხნის მუშა-მოსამსახურეებმა სამაჩაბლოს ფონდს შემატეს 5 000 მანეთი (ვ. სეფიაშვილი).

● კრწანის ბინოცხანის თანამშრომლებმა სამანაბლოს ფონდში გადაიტანეს 2 860 მანეთი (თ. მგელიაშვილი).

● „თბილისის რემონტის“ ნაძალადევის რაიონის სარემონტო-სამშენებლო სამმართველო სამაჩაბლოს ფონდში გადაიტანეს 5.000 მანეთი (თ. თვალავაძე).

მსრუბგაბმული და პირნათელი

არანაული, წარმოდგენილი, უპრეცედენტო, ფენომენალური... ყველაზე კარგად იცის ქართველ სპორტსმენთაგან ვინ იმსახურებს ასეთ შეფასებებს: რა თქმა უნდა, ჩვენი მოქალაქე ქალები, როცა ასეთი ეპითეტებით გამოიხატა, ეს იმას ნიშნავს, რომ ისეთ წარმატებას მიაღწიეს, როცა მედლებისა და ქაღალდის თვლა-დაჯამება გასცილდა „შთამბეჭდავი მაჩვენებლების“ ფარგლებს და განსაკუთრებული მოვლენის სტატუსი შეიძინა. უკვე ვთქვით: ქართველ მოქალაქე ქალთათვის შეფასება „ფენომენალური“ სავიზიტო ბარათად იქცა და რაოდენ სასიხარულოა, რომ დღეს ჩვენი მიუ-

ლოისტები არანაკლებ აცვიფრებენ ყველას, ვინაც სპორტის ყადრი იცის.

მიუღო — სპორტის ეს ინდივიდუალური სახეობა, ქართული ჰიპოტიკური მადლით ხელდასხმულ ნიქიერ ქართველ ფალავანთა „ხელში“ ლამისაა გუნდურ სახეობად გვექცა. მართლაც იშვიათია ისე შეკრულ-„შეთამაშებული“ გუნდი, როგორც ჩვენი ძიუდოსტებისა. საბუთებს შეზღუდულია — ახლახან დამთავრებულმა საკავშირო სპარტაკიადის ტურნირმა და ამ შეჯიბრების პარალელურად გამართულმა საკავშირო ჩემპიონატმა კიდევ ერთხელ ცხადყო, რაოდენ ძირბტკიცაა სა-

ქართველოს ძიუდოსტთა ბოლოდროინდელი წარმატებები.

ისინი გუშინწინ ჩამოფრინდნენ მინსკიდან. აეროპორტში მრავალი აღტაცებული დამხვდური შეეგება მათ. გუშინ კი ისინი საქართველოს სპორტსახკომში მოიწვიეს ტრადიციულ „ტრიუმფატორთა წილ“ შეხვედრაზე. მასპინძლებიც და სტუმრებიც მხრებგაშლილნი და პირობითი იყვნენ — სხვანაირად არც ეგებოდა: არაფერ დააკლო თავისი წილი ცდა და ვარჯა სურთო საქმეს. შეხვედრაზე ბევრი რამ ითქვა საყურადღებო: ქართულ ძიუდოს დიდი მოტენციალი და შესაბურ რეზერვი გააჩნია. ამ სახე-

ობაში ჩამოყალიბდა სპორტსმენთა მზადების, მათი ოსტატობისა და შედეგების ზრდა-ამღლებების საიმედო სისტემა, რაც სამომავლო იმედებს გვისახავს, მაგრამ უმთავრეს მინიანს — ოლიმპიადებზე დამოუკიდებელი გუნდით ასპარეზობას — დღესდღეობით არაერთი წინააღმდეგობა ელოდება. თუმცა, თუ გონივრულად გავიწყებით, თუ ქართულ ძიუდოს „ცენტრის“ კლანჭებისგანაც გამოვხსნით და „ძალასაც შევუნახავთ“, მომავალში უცილობლად შევეგებება უფრო დიდი და საბატო ამოცანების განხორციელებას.

სურათზე: საქართველოს ძიუდოსტთა ნაკრები (ზემოთ); სპორტსახკომში მიღების დროს. ა. კოტორაშვილის ფოტოები.

**სპალ
ინჟუბა**

როგორც მკითხველებმა იცინ, 1-3 თებერვლის თბილისის სპორტის სასახლეში ჩატარდება სპორტის დამსახურებული ოსტატის, მსოფლიოს ორგანიზაციის ვაზირთა შორის ტურნირი თავისუფალ კილობაში.

ტრადიციულ ასპარეზობაში მონაწილეობას მიიღებენ ამერიკის შეერთებული შტატების, კანადის, აშორის, ირანის, მონღოლეთის, ბულგარეთის, სამხრეთ კორეის ათლეტები. მისალოდნელია თბილისში ტურქეთის მოქიდავეთა ჩამოსვლაც. ტურნირში, ცხადია, გამოვლენ საბჭოთა კავშირის ნაკრების წევრები და საქართველოს უძლიერესი ათლეტები.

- შეჯიბრების პროგრამა ასეთია:**
- 1 თებერვალი:**
- 11.00. წინასწარი შეხვედრები ყველა წონაში;
 - 17.00 ტურნირის სახეიმი გახსნა;
- 2 თებერვალი**
- 11.00 დღის შეხვედრები;
 - 17.00. საღამოს შეხვედრები;
- 3 თებერვალი**
- 11.00. ნახევარფინალური შეხვედრები;
 - 17.00. ფინალური ბრძოლები და შეჯიბრების სახეიმი დახურვა.
- შეჯიბრების მთავარი მსაჯია მსოფლიოს, ევროპისა და საბჭოთა კავშირის მრავალჯერ ჩემპიონი, სპორტის დამსახურებული ოსტატი შოთა ლომიძე.

**მოქმედაბის პრინციპი —
უპრინციპობა**

საბოლოო კავშირის ჩემპიონატი თბილისში ტრამპლინიდან ბტომში, რომელსაც ნიქი ნოვგოროდმა უმასპინძლა, მსოფლიო ჩემპიონატის წინ უკანასკნელი შესარჩევი შეჯიბრება იყო. სამწუხაროდ, ჩვენი რესპუბლიკის წარმომადგენელმა კახა წაქაძემ ამ ტურნირში მხოლოდ მეოთხე ადგილი დაიკავა, არადა, ეს შედე-

გი სრულად ვერ გამოხატავს ქართველი სპორტსმენის დღევანდელ შესაძლებლობას.

შეჯიბრება ჩატარდა არანაკლებ აყრულ მეტეოროლოგიურ პირობებში, ამიტომ 90-მეტრიანი ტრამპლინიდან მსტომელთა ორი ცდის ჩამის ნაცვლად საბოლოო შედეგი გამოიყვანეს ერთი ცდის შე-

დეგის მიხედვით (შეორე ცდა არ ჩატარდა). რაც შეეხება 70-მეტრიან ტრამპლინს, ამ სიმალიდან ბტომა საერთოდ არ გამართულა.

როგორც ჩემპიონატის წინ ოფიციალურად იყო გამოცხადებული, ამ შეჯიბრების შედეგების მიხედვით უნდა დაკომპლექტებულიყო ტრამპლინიდან მსტომელთა 5-კაციანი საკავშირო ნაკრები, რო-

მელმაც მსოფლიო ჩემპიონატზე უნდა იასპარეზოს. რატომღაც, კახა წაქაძის მეოთხე ადგილი საკმარისი არ აღმოჩნდა გუნდში ადგილის მოსაპოვებლად.

საინტერესოა, ნაკრების ხელმძღვანელობა ვის ჩაირცხავს გუნდში მე-4 ნომრად, ან რა პრინციპით დაკომპლექტდა გუნდი? ვის რაში სჭირდება ფუჰი და პირებები?

5050 ანთიანი,
მ. კაკაბაძის სახელობის ჰტუდის მშენებელი.

საკავშირო პირველობები კალათბურთში

საკავშირო პირველობების შედეგები (თბილისი) — „ლალო“ (ლალო) 82:68 (39:42).

თბილისი. გ. ვენატაშვილის სახელობის კალათბურთის დარბაზი. 29 იანვარი.

ტაშკენტი უნივერსიტეტი: ლორია (21), სირაძე (18), მხვიძე (20), ბუილიშვილი (13), ომიაძე (4), კურტიანიძე (4), მ. მაისურაძე (2), ლ. მაისურაძე, მირიანაშვილი.

„ლალო“: სტეპანოვა (2), ალუნიკოვა (3), ლევერა (2), რომანენკოვა (20), ბეინიკი (9),

ზუბაი (4), პანკო (10), პლუკარევა (19).

მხატვნი: გ. მუხინი (მაქო), ა. იაკოვი (მინსკი).

თბილისელი კალათბურთელებმა ამ თამაშშივე ორი გასვლითი შეხვედრა ჩაატარეს: დამარცხდნენ მოსკოვის დინამოელებთან — 70:75, პენზაში კი ადგილობრივ „ნარტაკთან“ გაიმარჯვეს დამარცხებით დროში — 86:82 (72:72, 47:39).

როგორც მოსკოვში იყო, შეხვედრა თავიდანვე დაძაბულად დაიწყო. ჩვენმა გოგონებმა მთელი პირველი ნახევრის განმავლობაში მდევრის როლში იყვნენ. ანგარიში სხვაობა 6 ქულამდეც აღწევდა სტუმართა სასარგებლოდ. ტაშის ბოლო წამებზე ლევერა ფარს ეფექტურად შეუტრა მასპინძელთა კაპიტანმა ნატო ლორიამ, რომელმაც ორი ქულასთან ერთად საჯარიმო ტურცის უფლებაც მოიპოვა და ანგარიში 3 ქულამდე შეამცირა — 39:42.

მეორე ტაიმში თბილისელთა უპირატესობა აშკარა იყო. ისინი ზუსტი უტყვედნენ მეტოქის კალათს, დაცვაშიც ზუსტად თამაშობდნენ, მეხუთე წუთიდან დაწინაურდნენ და ბოლომდე შეინარჩუნეს უპირატესობა.

გაზონ...

ვერის ბაღის ბავშვთა კალათბურთის სახანდეში გაიმართა კალათბურთულ ვაჟთა საკავშირო პირველობის მორიგი მატჩი. თბილისის „დინამო“ უმასპინძლა ირკუტსკის „სტროიტელს“. ანგარიში 112:100 (58:48) გაიმარჯვეს თბილისელებმა.

პირველობები... ვერ წარმოადგინა...

საკავშირო ხელბურთული ქალები საკავშირო სარბიელზე (რომ ალარაფერი ვთქვათ საერთაშორისო-ზე) არასდროს წარმატდნენ ანგარიშსაწინააღმდეგო დასაჯარაფებში. ბოლო წლებში კი თბილისის სახალხო განათლების სამმართველოს ჩემპიონი ცვიპის სახელობის ხელბურთის სპეციალიზებული სკოლის (დიმეტრი ზაზა დოლიძე) მოსწავლეებმა, შეიძლება ითქვას, ხელბურთის ბეწვი აღიარებული სკოლის წარმომადგენლები ჩააფიქრეს, თანაც ისეთი სკოლებსა, რომლებიც სახლურ-გარეეთაც კარგად არიან ცნობილი. ჩვენმა გოგონებმა გაიმარჯვეს 1989 წელს ტირასპოლში გამართულ ოლიმპიური რეზერვების სკოლების საკავშირო პირველობაზე, რაც ბევრმა იბღლიან მოულოდნელობად ჩათვალა, 1990 წლის დასაწყისში ტირასპოლში „ტურინების პრიზზე“ იმარჯვეს, მოსწავლეთა საკავშირო სპარტაკიადზე კი, გულშემატკივრებს ემასხვებებათ, რა წარმატებას მიაღწიეს.

ასლამან ამ სკოლის ხელბურთულ გოგონათა გუნდი დაბრუნდა იექსკიდან, სადაც საკავშირო პირველობის ზონალურ შეჯიბრებაში ასპარეზობდნენ 1973-1974 წლებში დაბადებულთა შორის. უნდა ითქვას, რომ ჩვენი გუნდი ძირითადად დაკომპლექტებული იყო ერთი წლით უმცროსებით — 1974-1975 წლებში დაბადებული სპორტსმენებით, ხოლო ერთი მოთამაშე — ცირა კეთილამე 1977 წელს არის დაბადებული.

ჩვენი გუნდის გარდა იექსკში ასპარეზობდნენ რსფსრ-ის (წარმოდგენილი იყო კრასნოდარის გუნდით), უკრაინის (კიევი), აზერბაიჯანის, ვოლგოგრადისა და მასპინძელთა — იექსკის გუნდები. ვინაიდან, ამ ჩამონათვალში იქნას, თუ რა სიძლიერის შეტყუებთან

მოუხდათ შეხვედრების ჩატარება ჩვენს გოგონებს. პირველ შეხვედრაში ქართველი ხელბურთელები მასპინძლებთან (ეს გუნდი I ლიგაში ასპარეზობს) დამარცხდნენ — 24:26. მომდევნო შეხვედრებში ჩვენმა გუნდმა თანმიმდევრობით დამარცხა რსფსრ-ს 28:24, ვოლგოგრადის — 29:19, უკრაინის — 26:22 და აზერბაიჯანის — 28:18 გუნდები, დიკავა მეორე ადგილი და მოთხოვა ფინალში ასპარეზობის უფლება, რომელიც 20-28 მარტს გაიმართება.

უკრაინელთა შეხვედრის წინ ორგანიზატორებმა გაავადრთხილეს შეხვედრა მეორე დღისთვის არის გადატანილი — გვითხრა სკოლის დირექტორმა ზაზა დოლიძემ — მიზეზად ის მოიხსენიეს, რომ წინა დღით უკრაინელებმა მიიმე მატჩი ჩატარეს. რას ვიზამდით, როგორც ამბობენ, თავს ზემოთ ძალიან არ არის. წამოსვლის დღეს მოგვიხდა ორი შეხვედრის ჩატარება, დილის ცხრის ნახევარზე ითამაშეს ჩვენებმა პირველი თამაში.

ჩვენს მეტოქეებს, უბრალოდ ვერ წარმოადგინათ, რომ ზღორი თხეზე მეტი წლო შანთაზე პირველად ვერ იასპარეზებდნენ ფინალში კრასნოდარისა და კიევის გუნდები. ჩვენს გუნდში ყველამ კარგად ითამაშა, მაგრამ მინდა გამოვყოს ნინო წიფიყაძე, რომელსაც ცოტა ჩნის წინ მამა გარდაცვალა, მაინც წამოვიდა ტურნირზე და საუკეთესო ბომბარდიერი გახდა ორმოცდაშვიდიმ დატანილი ბურთით ოთხ თამაშში. კარგად ითამაშეს აგრეთვე მადონა ორმოცდამე და დალი ნიკა-ლინიამ. ჩვენი გუნდის ღირსება მათ გარდა იცავდნენ ელენე არაბული, ცირა კეთილამე, ნანა ჯიოშვილი, ქეთინი კენჭუაშვილი, ლედი ელვაშვილი, ანა შქინარიშვილი, ევა ქვიციანიშვილი, ლალი ვაჩაძე, მიაი კუხალიაშვილი. მათი მწვრთნელია ვილი ვარამაშვილი, რომელმაც სულ ახლანახან მიიღო საქართველოს დამსახურებული მწვრთნელის წოდება.

გია გურაძე

სურათზე: ჩემპიონი ცვიპის სახელობის ხელბურთის სპეციალიზებული სპორტსკოლის გოგონათა გუნდი.

პარნსი სტარტზე. მებრამ სპარტო პიხეზიტი

ოკლენდი (ახალი ზელანდია). ლეგა მესხმა, რომელიც პირველ ნომრად იყო ვანთესილი აქ მიმდინარე ჩოგბურთულ საერთაშორისო ტურნირში, სასტარტო შეხვედრა წააგო ავსტრალიელ ენ მიხტერთან — 4:6, 2:6. იგი გამოვითმა შეჯიბრებას, რომლის საბირთო ფორნი 100 ათასი დოლარი იყო.

მარცხის შემდეგ კორესპონდენტებთან საუბარში ლეგამ ვინაცხა: „ახლა ნებისმიერი რანგის შეტოქესთან თამაში მიჭირს, ვინაიდან მიმდინარე სეზონში სულ რამდენიმე ვარჯიში ჩავატარე. ჩემი მოწინააღმდეგე კარგად იყო მოზადებული ფიზიკურად და თამამდ მომართადა მოედანზე“. უნდა ითქვას, რომ მესხმა ავადმყოფობის გამო მონაწილეობა ვერ მიიღო ვერც ავსტრალიის ლია ჩემპიონატში, რომელიც ამას წინათ დამთავრდა, მაგრამ ქართველი ჩოგბურთელი დარწმუნებულია, რომ სპორტულ ფორმას სულ მალე აღიღებს.

გთავაზობთ ტურნირის სხვა შეხვედრათა შედეგებს: ბარბარა რიტონი (გერმანია) — გრეთან მეიფრისი (აშშ) 2:6, 7:5, 6:1, პეტრა კამისტრა (ჩოლონდია) — ენ გროსმანი (აშშ) 4:6, 7:6, 6:1, საბინე ხაკი (გერმანია) — ბელენდა კოლუელი (ახალი ზელანდია) 6:4, 2:6, 7:5.

მოკლედ

„შევარდენის“ სამტრედის რაიონული საბჭოს ფეხბურთელთა პირველობის ფინალურ მატჩში ე. მანგალაძის სახელობის სტადიონზე ერთმანეთს შეხვედნენ სამტრედისა და დიდი ჩიხაძის სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკუმების გუნდები. სამტრედელელებმა იმარჯვეს და ზედობედ მეორედ მოიპოვეს რაიონის ჩემპიონის სახელი. სამწუხაროს, ასპარეზობას თავი აარიდა რაიონის ზოგმა ფიზკულტურულმა კოლექტივმა.

„შეპარდენი“ — პირველი და მისაბაძის

რამდენჯერ თქმულა და დაწვრილა: საქართველოს ჩემპიონატები თუ პირველობები ჩვენი რესპუბლიკის სპორტსმენთათვის უმადლესი რანგის ასპარეზობა უნდა იქცეს. არავისთვის უცხო არაა, რომ ბევრმა სპორტსმენმა საქართველოს პირველობებთან გაიკვირა გზა მსოფლიო სარბიელზე და შინ შექნენ ღამის გამოცდილებამ ბევრი სარგებელი მოუტანა.

ასლამან ქარელი მასპინძლობდა საქართველოს თანის პირად-გუნდურ გათამაშებას სამბოში სპორტსაზოგადოებებსა და ლუწებუშ შორის, ორ ასაკობრივ წყუფში (ჭაბუკები და უფროსები). ორივე ასაკში გუნდურ

პირველობა არავის დაუთმო სპორტსაზოგადოება „შევარდენის“ მოპოვებით გუნდმა, მეორე ადგილი დაიკავეს „დინამოს“ ათლეტებმა, მესამე ადგილზე გავიდა „მართევი“.

სპორტსაზოგადოება „შევარდენის“ ყოველთვის ორგანიზებულია გამოცდის გუნდით სასპარეზოდ, — გვითხრა ჰეილიბის რესპუბლიკური გაერთიანების განყოფილებების უფროსმა ვია ოქროპირიძემ — რასაც ვერ გეტყვით დინამოელებზე, თუ-ც ვიცი მსოფლიო სპორტსმენებს აქვე წარმატებები საერთაშორისო და საკავშირო ასპარეზზე. მაგრამ განა ამიტომ უნდა მოვეცი-

თო უყურადღებოდ რესპუბლიკურ შეჯიბრებებს? ჩვენი მხრივ დავამატებთ: X საკავშირო სპარტაკიადისთვის მზადებას თუ აქედანვე არ ჩაეყარა მტკიცე საფუძველი, შედეგაც არასახარბიელო იქნება. გავაცნობთ გამარჯვებულებს წინითი კატეგორიების მიხედვით: უფროსი ასაკი: 57 კგ. ზურაბ შულიაია (ასკ, ზუგდიდი), 62 კგ. გორა მეტაკიშვილი („შევარდენი“, საგარეჯო), 68 კგ. ლევან ქურაბუღაია („შევარდენი“, ლენტეხი), 74 კგ. ჯონლო მუზაშვილი (ასკ, მცხეთა), 82 კგ. ნიკოლოზ გავნიასვილი („შევარდენი“, საგარეჯო), 90 კგ. ჯემალ

გუდიასვილი („შევარდენი“, კასპი), 100 კგ. პაატა მულაძე, მძიმე: ავითი მულაძე (ორივე — „შევარდენი“, ხაშური).

ვახუშტაძე: 45 კგ. დათო სახან-ღორიშვილი („შევარდენი“, ქარელი), 48 კგ. როინ ბეკურიშვილი („დინამო“, თბილისი), 52 კგ. ვახტანგ ჩინაღორი („მართევი“, თბილისი), 56 კგ. ანდრო ჯავახიშვილი („შევარდენი“, საგარეჯო), 60 კგ. მალხაზ შერაზადაშვილი („შევარდენი“, ქარელი), 65 კგ. ზვიად დემეტრიაშვილი („შევარდენი“, გორი), 70 კგ. გელა კახაძე („შევარდენი“, ქარელი), 75 კგ. ბადრი ყვავილაშვილი („შევარდენი“, რუსთავი), 81 კგ. ვია გახლელიანი („შევარდენი“, ლენტეხი), 87 კგ. თენგიზ ჯინჭარაძე („შევარდენი“, საგარეჯო), 97 კგ. ივანე გამხიტავილი („შევარდენი“, კასპი), მძიმე: მიხეილ ყუშიტაშვილი („შევარდენი“, საგარეჯო).

მასაგე დიდი „კ“

ანუ „სულ მსაგე უანი ცხოვრება“

როცა ჩაუფიქრებდნენ გატას მოკლე, მაგრამ პროფესიულ პასუხებს, ვულა მერჯია: მისი რომ ბავშვობა წააჩაყვეს და ყველაფერს მოსწყვიტავს. თუნცა, ამავე დროს, შემშრდა კიდეც — ჩემი 13 წლის გაყვი ჩაიხივით როგორც ოსტატი მოქარაი, ცოცხალი, გატას ბევრად ჩამოუკარგავს, მაკრამ უკვე სამწევრ იყო აშშ-ის ჩემპიონი ჰაბუტა შორის. ისე, როგორც სხვა ნიჭიერი მოკლედრიკების მშობლები. ამერიკის შეერთებულ შტატებში, მეც შეგვიტყველარ თავს: როგორ ითამაშებდა ჯოშუა, ჰელ-რაქისათვის დღეში 5-6 საათი რომ მიემდებნა, იმის ნაცვლად, რომ ელიტარულ სკოლაში ვეღო, სადა ილიის შემდეგ დრო სპორტისათვის დაეთმო და აქტიური სოციალური ცხოვრებით ეცხოვრა. რუსტამის მსგავსად, მეც მივეცი ოცნებას ჩემს შეილზე, რომელიც დახატულია. დასაწყისი ის „დელო“ № 16.

თითქოს მსოფლიო ჩემპიონი გახდა და გასაცარი რომ დეგასკენი: ჩვენ, საშუალო კლასის. წარმომადგენლებს, არა ვეაქვს ამის საშუალება. ვისაფიქრებ თუ არა, გატა შეეცადა რამდენიმე წუთით დაესუენა თითი და მოუწოდა კლავსაკლარაკო ლიტერატურისთვის მიემართა. არ ყოფილა მომენტის, როცა მე გატასთან დემყოფდნოდი, იგი საკლარაკო ფიგურების და წიგნების ვარგე დაემანახა: კითხულობდა, სველზე ფიქრობდა, ზოგჯერ ეცინებოდა კიდეც მათზე, იმასსვრებდა ვარიანტებს, ეტყობა, ეს ჩის ფიგურები მას რაღაც კმაყოფილებასაც კი ანიჭებდა.

სახეზე რაღაც დიმილის მავგარი გაკრთა. — საკუთარი ინიციატივით იგი ვერასოდეს მოიფიქრებდა ამის გაკეთებას — ჩაეიარა საუბარში გატას მამა, — ისე, როგორც გატა იქცეოდა, მსოფლიოში არც ერთი ბავშვი არ მოიქცეოდა. მე ხშირად ვამდვედი კითხვებს გატას, მაგრამ იმ რამდენიმე წუთის გამოკლებით, როცა მართონი ვიყავით, პასუხებს უმეტეს შემთხვევაში მამამისისაგან ვიღებდი, თანაც ისეთი გამოჩვეულებით, ლექსების რომ დავითხვევდნო ლე. რუსტამი, რომელიც არსად მუშაობს, თავის თავს მოკრამალებით გატას მასწავლებლსა და საკლარაკო მწვრთნელსაც უწოდებს. თუმცა, მისი საკლარაკო ცოდნა ბევრად ჩამოუვარდება შეილის ცოდნას. რუსტამი თავის ვრცელ პასუხებს რუსულ ენაზე წარმოთქვამდა, ძალიან ხშირად გავვეტული ცნობით; ჩემი თარგმანი კი მათ ინგლისურად თარგმნიდა. — გატას ჰადრაკი არ აინტერესებდა — ამავად მითხრა რუსტა-

მამა — რვა წელი რომ შეუსრულდა, ვიძულე ჰადრაკი ვთამაშა. მე ისეთი პროფესია ვარ, რომელიც ნდობას იმსახურებს, რაღაც ჩემი ვაჟი მსოფლიო ჩემპიონი გახდება. არა, ეს გატას არ ვაუწყებია. ნებისმიერ ბავშვს შეუძლია მსოფლიო ჩემპიონი გახადეს. ამისთვის მან ბევრი უნდა იმუშაოს, ვიღაც ვი სისტემატურად თავზე უნდა ადგეს. მწვრთნელმა მთელი თავისი არსებით, მთელი სული და გულით უნდა იმუშაოს, თავის საზოგადოებრივ ცხოვრებაზე უარი თქვას, საკუთარი თავი უნდა დაივიწყოს, ასეთი აღმათენბე კი ძალიან ცოტანი არიან. — შენ გვერთა, — შევკითხე ბიჭს, — რომ ნებისმიერ დროს შევქმელება მსოფლიო ჩემპიონი გახდე, თუკი საპირი მწვრთნელთან ერთად შეუპოვრად იმუშავებ? — რა თქმა უნდა. — დაახ, — მოუთმენლად თქვა რუსტამმა — მე დღე-ღამეში 14 საათს ვმუშაობ, ვენმარები გატას, ვისტუმრებ სხვადასხვა ჩარჯს. გატა რომ ცუდად ხედავდა, მაშინ საათობით ვუკითხავდი წიგნებს. როცა მამა ლაპარაკობდა, გატა ჰადრაკის დაფასთან იქნა, ფიგურებს აადღებდა; ზოგჯერ მას ელომებოდა კიდეც: როდესაც ვკითხე, რატომ იციბი-მეთქი, ასე მიპასუხა: იმიტომ, რომ მამამე მს ვუსენ. იგი მართალია.

გეგმა დიდი „კ“

(დახარული)

რუსტაში განუწყვეტლვ ჩივის, რომ ძალიან აკლიათ ფული.

— ჩვენ ფრანგებმა ც. მივითხვეს და გერმანელებმა ც. მე ვთხოვე მით, ცოტა მოვცადოთ: მინდა ვნახო რას ვაკეთებენ ამერიკელები. საბჭოთა კავშირში ფულს მიხედინებენ როგორც მწვრთნელს. აქ საერთოდ არაფერს მიხდებიან. ხშირად ორ დღეში ერთხელ ვკვამ. ჩვენ ფული იმისათვის გვჭირდება, რომ გავიმსახუროთ საბჭოთა ფულს. ამ ჩვენ ისე გვიყვრიან, როგორც ორ დამსაქმებელს — ისეთი ტონით ამბობდა რუსტაში, თითქოს ისინი გულავეში ცხოვრობდნენ და არა ბრუკლინის ბინაში, მდიდარი ფინანსისტის ვულვუბი შემწობით.

თორმეტი წლის ვატა საბჭოთა კავშირის ჩემი-ინი ვახდა ოც წლამდე ასაკის ახალგაზრდებს. შორის (ასეთი ვასარცარი წარმაცება-ადრე მხოლოდ კასპაროვს ჰქონდა). მისი ახლანდელი საერთაშორისო რეიტინგი ერთ-ერთი საუკეთესოა ამერიკაში. ამის მიხედვით ვატა, საჭადრაკო პედაგოგები ფიქრობენ, რომ საოცრად ადრე გამოვლანებული საჭადრაკო ნიჭის მემკვიდრეა. ვერსად იმის ვაგამო, რომ ვატას მამამისი წვრილის. ეს პედაგოგები მიიჩნევენ, რომ დედასთან, საჭადრაკო პარტიის იმ ფაზაში, რომელიც დიდ ცოდნასა და გამოცდილებას მოითხოვს, ვატას სტილი პრიმატიულია. იგი რომ წამყვან დიდოსტატთან შეცადინებულს, უდავო საგებლობას მიიღებდა.

— მას შემდეგ, რაც ჩვენ აქ ჩამოვდით, ამერიკელ მოჭადრაკეებს ვატას უფრო, — ამტკიცებს, რუსტაში, რომელიც ვატას მეტოქეებს ხშირად მტრებს უწოდებს. იგი ვერ ახერხებს შეერთებულ შტატებში ვატასთვის ისეთი მასშველების მოწახვას, რომელსაც შეიძლება ენდოს და რომელიც მის ვაქს იღებს არ მოპარავდა. რუსტაში აზრით, რუსმა და ამერიკელმა მოჭადრაკეებმა შეთქმულმა მოაწყვეს, რათა ვატა დამარცხონ, მათ სმულ ვატა.

ამერიკაში დარჩენის შემდეგ, რამდენიმე თვემ გაიარა. ვატამ დააწყო მეცადინეობა პარტიკულ თეორეტიკოსთან, დიდოსტატ ლეონიდ შამკოვიჩთან.

— იგი ჩემთან ორი საათით მოდიდა — იგონებს შამკოვიჩი —

შეუძლებელი იყო ვატასთან მეცადინეობა, როცა რუსტაში იქვე, ზურგს უკან გვედგა, და ცდილობდა ისეთ რამეში დავერწყებინებინე, რაშიც არაფერი ესმოდა. ვატა ძალიან პასიური პიროვნებაა. იგი თავისას არასოდეს ამტკიცებს. ყოველთვის ამბობს: „თქვენ მამა-ჩემს უნდა შეეკითხოთ“. როცა ასეთი დიქტატორი მამა ვკავს, ძალიან მშველი მოჭადრაკე ვაჩვენებ. საბჭოთა კავშირშიც მამის გამო მას არავინ ამეცადინებდა.

საბჭოთა წყურახობები და შამკოვიჩის ერთ მთლიანობაში განიხილავდნენ; შეიძლება, ეს დღევანდელი ვატა, მაგრამ მამისა და შამკოვიჩის ახლანდელი ვატა, ჩივის, კარნახობს თავის ვაქს. ვი-ახელავდნენ ოსნოსი, რომელიც წლებს განმავლობაში წვრილია სახელგანთქმულ დიდოსტატ ვიტორ კორჩინოს, არ დათანხმდა ემეცადინებინა ვატა სწორედ რუსტაში ვამო. „მამამისი ყველაფერში ვერ-ეობა. რუსტაში მას ისეთ საკითხ-ებში აძლევდნ რჩევას, რომელშიც სრულიად ვერ ვერკვოდა.“

მრავალ ამერიკელ მოჭადრაკეს, შამკოვიჩისა და ახალგაზრდა დიდოსტატ მაქსიმ დლუგის ჩათვლით, მოუსმენია კამათი ვატას შემთხვევითი წაგების შემდეგ. როცა ვატასთან სტუმრად ვიყავი, ვატა მამამისი ვატას სწორედ, როცა იგი მარცხდება. მან თქვა, რომ ეს სიცრუეა, საბჭოთა საჭადრაკო ჩინოვნიტის მოგონი-ლია. ისინი საგონებელში ჩავადო მამა-შვილის გაქცევამ. ვატა უარ-ყოფდა, რომ მამა სცემს მას. მან თქვა, რომ, როცა ვატას, მამამისი ბრაზობს, როგორც ყველა სხვა ადამიანი. იგი ყვირის ან ილანძ-ლებს.

მთელი საბჭოთა კავშირი იყო ჩვენს წინააღმდეგ — ამბობს რუსტაში. იგი ამტკიცებს, რომ მწვრთნელები სისტემატურად მამა-შვილს ვატას იღებდნ, ბიჭს „ფსიქოლოგიურ საწამლავს“ აძლევდნენ. მსოფლიო ჩემპიონი კასპაროვი თავის დიდ ვაგლენას იყენებდა, რათა ვატას საუკეთესო სა-ჭადრაკო სკოლაში არ ემეცადინა, ძლიერ ტურნირებში არ მიეღო მონაწილეობა. ამით მისი ტალანტის განვითარება უნდა შეფერხებულიყო. ყველაფერი ეს იმიტომ ვ-

თვებოდა, რომ კასპაროვს ეშინია ვატასი.

რუსტაში დარწმუნებულია, თუ-მცა ეს არც ერთ ამერიკელ თუ ყოფილ საბჭოთა მოჭადრაკეს არა სჯერა, რომ კასპაროვს აშშ-ში დიდოსტატთა წრეში უნდა დაედას-ტყოს. ისინი ვაგლენას ვაგლენას თამაშობენ აშშ-ის ჰალა-კის ფედერაციაში და ყველაფერს აკეთებენ, ვატა რომ არ გაახარონ.

— ვატა, შენ ეთანხმები მამას, რომ კასპაროვს ეშინია შენი?

— დიახ, მე ასე ვფიქრობ, სხვა-ნაირად რატომ შეეცადებოდა ჩემთვის ხელის შეშლას.

შამკოვიჩის ოქტომბრის ბოლოს ვატა კასპაროვი პარტიისავე შემდგომ მატჩში „სწრაფ ვატა“ შეხვდა ვაჩო კასპაროვს. თამაში ნიუ-იორკის საჯარო ბიბლიოთეკის „ბეიტს-ფორუმი“ მიმდინარეობდა. ვატას მოყვარულები ვენებს იღებენ და ისე ადვილებდნენ თვალს პარტიებს. ვატას პირი-სპირ რომ იქდა, ტვიდის მოდურ პოპაში გამოყოფილი კასპაროვი ნეკრივდობდა, თავის ხუტუკა თემბს იჩნეადა, სკამს ატრიალებდა. ვატა, იმავ სეკინდა და შამკოვიჩი, რომელიც შესარჩევი შე-ვარების დროს ეცვა, მოდუნე-ული და დახეული ჩანდა მაგი-ლისთან შემოჭრილი ფორთოქო-რის მონდინების ალყაში.

კასპაროვი, რომელიც თვითი ფეჯურებით თამაშობდა, თავისა-დვე შემტევზე ვადადდა. მისმა სა-ხემ ბულდოგის მსგავსი გამოვე-ტყველდა მიიღო, რამაც ერთ-ერთ დამსწრეს საბაში მისცა ეთქვა: „მას, ვატას, სძაღს ეშველია“. მსოფლიო ჩემპიონი დამატულად ფიქრობდა, განიცდიდა, მაღლა იხ-ელებოდა: ცაში აღმადრენას თუ ემებდა. კასპაროვმა იოლად მოიგო პირველი პარტია.

მეორე პარტიაში კასპაროვი, რომელიც კვლავ უტედა, სკამზე ტო-კვდა, თითებს იკვებდა. თითქოს სიმალე მოემატა, როცა მისი პაიკები ამორავდნენ და ვატას მეფის ზღვრებს ვეუტიეს. ისე-ვე, როგორც პირველ პარტიაში, ვატა შეცდა, მაგრამ მეოთხედ-ად იცავდა თავს და არც ვაგლი-ანებულად გამოიყურებოდა. ჩემ-პიონთან შედარებით, პატარა ბიჭს ვატა ვატა. როცა კასპაროვის უპირა-ტესობა ვაგლენას ვაგლენას, მან ხელში აიღო ლაზერო და შეთა-მამაში ვატა და მის ვატა ვატა ვატა. როცა კასპაროვის უპირა-ტესობა ვაგლენას ვაგლენას, მან ხელში აიღო ლაზერო და შეთა-მამაში ვატა და მის ვატა ვატა ვატა.

შამკოვიჩი ვატას ვატა ვატა ვატა. როცა კასპაროვის უპირა-ტესობა ვაგლენას ვაგლენას, მან ხელში აიღო ლაზერო და შეთა-მამაში ვატა და მის ვატა ვატა ვატა.

სახზე, „მას არა აქვს მსოფლიო ჩემპიონად გახდომის პოტენცია-ლი. ძალიან ძლიერი დიდოსტა-ტია, მაგრამ მსოფლიო ჩემპიონი რომ ვახდენ, საჭიროა ვატას კიდე ერთი, უკანასკნელი კომპო-ნენტი. ვფიქრობ კასპაროვი არა აქვს.“

მან შეაფასა ვატას მიზნის შე-ლდულობა. „ჩემი ცხოვრება ვა-ცილებზე უფრო მრავალფეროვა-ნი იყო“. კასპაროვი შემთხვევით როდის მისულა ამ აზრამდე. როცა ბიჭურ ლაპარაკობდა, სხე ისე ემ-ანებოდა, როგორც პარტიის დროს. „თუკი თქვენ მხოლოდ თქვენს პროფესია ვიყვართ, ამან შეიძლება ზიანი მოგაყენოთ, მე რომ პოლიტიკაზე და სპორტზე, აგრეთვე სხვა აშებზე ვდროს არ ვაკრავდებ, მაშინ კასპაროვი არ ვიქნებოდა.“

კასპაროვთან დამარცხებას ხელი არ შეუშლია ვატასთვის, ვატა გრძობ თავისი ვასილარი შეტე-ვა საჭადრაკო რეიტინგზე. მას შე-მდეგ რაც კალიფორნიის პრესის ე-მედე ტურნირში პირველი ად-გილი ვაყო, იგი მამასთან ერთად ვაგლინდა ესპანეთში მშვენიერ ზღე-სპირა კურორტ პალმ-დე-მალ-იორკაში. აქ მან 152 დიდოსტატს ვატასწრედ, მეორე ადგილი ვაყო. შეიძლება ეს იყო ყველაზე უკე-თესი შედეგი, რომელიც ვი ოდესმე 15 წლის მოჭადრაკეს უჩვენებია. ნიუ-იორკის დია საერთაშორისო ტურნირზე, მან ვკვავ ვაყო მე-ორე ადგილი, ამასთან, ლეგენდარუ-ლი მოჭადრაკე, მსოფლიო ექს-ჩემპიონი მიხეილ ტალი დამარც-ხა.

რუსტაში მისი ვატას დამარცხ-ებას კასპაროვთან შედევნიარად ხსნის: შურიანმა ამერიკელმა დი-დოსტატმა, ვატას მეგობრად რომ ვაგვინებდა თავს, ყველა მისი სა-დებიუტო-საიდუმლო ვაუმხილა მსოფლიო ჩემპიონს.

— პალმ-დე-მალორკაში მკით-ხეს — თქვა რუსტაში, — და-ამარცხებს თუ არა ოდესმე ვატა ვატას.

როცა ამას ამბობდა, ძლიერ კი-სერზე მარცხით ვებრებოდა, მე-ქარასა და ამბიციას ვამხატავდა. რუსტაში ამ დროს კასპაროვს ვკა-ვდა. თამაშის დროს ვატა, რომ-ელიც გრძობ ვატას ავად, უფ-რო მშველია ვკი ოჯად, ვიდრე ჩვეულებრივი შესაძლოა, ცოტა კმაყოფილებასაც ვი გრძობდა, რომ ავად ვატა და შექლო არ ვეცადინა.

— ვატა არა მარტო მოუგებს, არამედ ბუჩვით ვასრეს მას. — ვანაგრძობს რუსტაში.

ვატა ვერასოდეს იტყობა ანა-ირ რამეს.

— ბობი ფიფერი მარტო იყო.

ახლა ვატაც ამიარი ხდებო-თქვა რუსტაში და ამით ვაგვასე-ნა, რომ დღი ამერიკელი მსო-ფლიო ჩემპიონი მძლე ვატასე-ნი კარიერის მანძილზე ხშირად ეჩ-ხებებოდა. სხვადასხვა საჭადრა-კო ვანებიციებმა, შემდეგ კი ვან-დელილოვის ცხოვრობდა კალიფ-ორნიაში — ვატა აპირებს საჭად-რაკო ფედერაციისა და თითოეუ-ლი მისი მომხრის წინააღმდეგ ვამოსვლას.

არა, ვატა მთლად მარტო არ არის. ვატას რუსტაში ვკავს, რუ-სტაში ვი ვატა: მამის ენერგია და ბიძის ფული ვკურავს ვატასთვის სტიმულს აძლევს მის ნიჭიერ და ვულხანვეულ ვატას. ასეთი რამ ვატასთვის ისტორიაში მომხდარა კიდეც. მაგრამ რა ვანაშრობებელი და საეჭვო ცხოვრება მოუწყო მა-მამ თავის ვატას?! ესოდენ ადრე-ული ვატა ვატა ვატა ვატა სი-გიუსა და შურიის გრძობასთან, აგრეთვე, მტრობასთან თანამედრო-ვეებთან, იმ ინსტიტუტთანაც, რომლებზეც ვატა დამოკლებულია. როცა იგი საჭადრაკო პიონტებს სწავლობს, თან ვამუდმებთანაც ვაყოფილ ვატა, რაზედაც ასე ვაბა-ლუსებენ — მანაჩემს ვეეკითხეთ, მე მხოლოდ მოჭადრაკე ვარ.

მე ვაგვინებ, ვატას თამაშის კასპაროვისებულ მკვდრს, მკვახე ვატასებზე — მას დიდებულების მამაში ავლით, რა თქმა უნდა, ამას რომ ამტკიცებს, თითქოს წყე-ვილის; თან კასპაროვს ვატას მო-აგობელი ნაბიჯები ვესმის. მა-გრამ თუ კასპაროვი მართალია (საჭადრაკო საყაროში ზოგი ამტ-კიცებს, რომ ეს ასეცაა), მაშინ მწვრთნელსაც უნდა მოვუწონოთ მოჭადრაკე, იგი ხომ უფრო შე-უპოვარ მუშაობას მოითხოვს. მა-გრამ, შეიძლება, ვატას მეგობარი ქალიშვილი რომ ვკავდეს და ვე-წხბურთავთ თამაშობდეს, უკეთესი მოჭადრაკე ვატას.

— მხოლოდ დასაჯერებელია, რომ ვინმე ასეთი ფილოსოფიით მსო-ფლიო ჩემპიონობა მოიპოვოს — ამბობს ახალგაზრდა საერთაშორი-სო ოსტატი პატრიკ ვოლფი — მართალია, მე მშურს მისი, მაგრამ ვერავინ ვამბობდა, მისთვის ად-გილი ვამეცვალა.

— ჩვენ ვიყავით ინგლისში, საფ-რანგეთში, გერმანის ფედერა-ციულ რესპუბლიკაში, ესპანეთში და იქ არაფერი ვგინახავს — ამყავს ამბობს რუსტაში, — არა-ცხადი იღის შესანიშნავა. როცა ვატა არ თამაშობს, იგი მეცადინე-ობს.

— მეცადინეობ, თამაშობ, გინახს. სულ ესაა შენი ცხოვრება? — ვკო-თხე ვატას.

— დიახ, ეს არის!

თამაშავდა ბიჭი ვატასებზე.

პინ პეკლსის ბიორდს? „ბოსტონ სელტიკსის“ ლიდერის ლარი ბიორდის ტრავმა გუნდს ძვირად უჯდება. მართალია ბოსტონელი კალათბურთელები ვერ კიდევ დაწინაურებულან შორის არიან ნბა-ს ლიდერის ჩემპიონანტის ატლანტის დივიზიონში მაგრამ სტარტზე მოპოვებული უპირატესობა ნელ-ნელა ქრება.

თუ რა მნიშვნელობა აქვს ბიორდს გუნდისთვის, ნათლად ხსანს ასეთი ფაქტები. „ბოსტონ სელტიკსმა“ 41 შეხვედრიდან წააგო თერთმეტი, აქედან რვა იმის ვა-მო, რომ ულიდეროდ გამოდიდა. სხვათა შორის, ბოსტონელებმა ად-რე დაიჭირეს თადარივი და 34 წლის ვეტერანს სამი შემცველი მოუძებნეს — 24 წლის ბრაიან შოუ, 22 წლის დი ბრაუნი და 25 წლის რეჯი ლუსი, მაგრამ ბიორდი მა-ინც ბიორდი და მის ვატა „სელტიკსს“ აშკარად უჭირს.

„ვარსკვლავებს“, ცხადია, უნდა ვკავდე დეპლოირები. ასეთ დებ-ლიორებს ყველა სელექციონერი სანთლით ეძებს. ახლა მწვრთნელი

„ლელოს“ დღევანდელ ნომერზე მორიგობდა რ. ქორქია. კორექტორები მ. ძეგაძე და ე. სომერიკი.

ყველაზე სპორტული პრეზიდენტები

დასავლეთის კონფერანცია ატლანტის დივიზიონი

გუნდი	გ	წ	%
„ბოსტონი“	30	11	782
„ფილადეფია-76“	28	19	548
„ვაშინგტონი“	18	23	489

ცენტრალური დივიზიონი

„ჩიკაგო“	29	12	707
„დეტროიტი“	30	13	698
„მილუოკი“	27	17	614

აღმოსავლეთის კონფერანცია შუა დასავლეთის დივიზიონი

„ხან-ანტონიო“	29	10	744
„იუტა-ჯაზი“	27	15	648
„პიუსტონი“	22	20	524

წყნარი ოკეანის დივიზიონი

„პორტლენდი“	36	7	837
„ლოს-ანჯელეს ლეიკერსი“	30	11	782
„ფინიქსი“	27	18	675

ჩემი ნიხამართი:
 წერილები: 880096
 თბილისი, მ. კოსტავას, 14,
 დ. მკვირბიძის რაიონი, თბილისი, „ლელო“.

რედაქციის ტელეფონები:
 წერილების განყოფილება — 92-97-55
 სამდივნო — 92-97-52
 ინფორმაციის განყოფილება — 92-97-54.
 „მეჩან“ — 92-97-26, „მარიონ“ — 92-97-27.

ჩვენი ინფორმაცია:
 83550
 ინფორმაცია
 66435

ხელნაწერი ავტორებს არ უბრუნდებათ.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20